

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 13. lipnja 2012

[[Video](#)]

Mistika svetog Pavla

Draga braćo i sestre, svakodnevni susret s Gospodinom i pristupanje sakramentima omogućuju nam otvoriti svoj um i srce njegovoj prisutnosti, njegovim riječima, njegovu djelovanju. Molitva nije samo disanje duše, nego, da se poslužimo jednom slikom, također oaza mira u kojoj se možemo napiti vode koja hrani naš duhovni život i preobražava naš život. A Bog nas sebi privlači, pomaže nam svladati uspon koji vodi prema svetosti, da bismo bili sve bliži njemu, nudeći nam na tome putu svjetla i utjehe. To je osobno iskustvo o kojem sveti Pavao govori u 12. poglavlju Druge poslanice Korinćanima, na kojem ću se danas zadržati. Onima koji su osporavali legitimnost njegova apostolata, on ne nabraja zajednice koje je osnovao, kilometre koje je prešao; ne ograničava se na to da podsjeti na teškoće i protivštine s kojima se suočavao pri naviještanju evanđelja, već pokazuje svoj odnos s Gospodinom, odnos toliko snažan da ga karakteriziraju također trenuci zanosa, dubokog razmatranja (usp. 2 Kor 12, 1); ne hvali se onim što je učinio, vlastitom snagom, već Božjim djelovanjem u njemu. S velikom sramežljivošću opisuje događaj u kojem je doživio posebno iskustvo kada je uzdignut sve do Božjeg neba. On podsjeća da je četrnaest godina prije slanja te poslanice "ponesen do trećeg neba" (r. 2). Jezikom i na načine kojima bi to učinio onaj koji pripovijeda ono što se ne da opisati riječima, sveti Pavao o tome događaju čak govori u trećem licu; kaže da je neki čovjek ponesen u Božji "vrt", u raj.

Kontemplacija je tako duboka i snažna da se Apostol ne sjeća ni sadržaja primljene objave, ali dobro pamti datum i okolnosti u kojima ga je Gospodin zahvatio na tako potpuno način, privukao ga sebi, kao što je to učinio na putu za Damask u času njegova obraćenja (usp. Fil 3, 12).

Sveti Pavao u nastavku kaže da, upravo zato da se ne uzoholi zbog veličine primljenih objava,

nosi u sebi "trn" (2 Kor 12, 7), jedno trpljenje, i usrdno moli Uskrsloga da ga oslobodi od anđela što mu ga je Zli poslao, od tog bolnog trna u tijelu. Tri put je – kaže – molio Gospodina da otkloni tu kušnju. I u toj situaciji, u dubokoj kontemplaciji Boga, tijekom koje je "čuo neizrecive riječi, kojih čovjek ne smije govoriti" (r. 4), prima odgovor na svoju prošnju. Gospodin mu upućuje jasne i umirujuće riječi: "Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje" (r. 9).

Pavlov komentar na te riječi može nas začuditi, ali otkriva kako je on shvatio što znači biti uistinu apostol evanđelja. On naime, kliče: "Najradije ću se dakle još više hvaliti svojim slabostima da se nastani u meni snaga Kristova. Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak" (rr. 9b-10). Zadržimo se još nakratko na tome događaju koji se zbio u godinama u kojima je sveti Pavao živio u tišini i kontemplaciji, prije nego će krenuti na Zapad da ondje naviješta Krista, jer je taj stav duboke poniznosti i vjere u susretu s Božjom objavom od temeljne važnosti također za našu molitvu i za naš život.

Prije svega, o kojim slabostima govori Apostol? On nam to ne kaže, ali njegov stav daje shvatiti da se svaka teškoća u nasljedovanju Krista i svjedočenju njegova evanđelja može prebroditi kada se otvorimo s povjerenjem Gospodinovu djelovanju. Sveti Pavao je itekako svjestan da je "sluga beskorisni" – nije on taj koji je činio velike stvari, već Gospodin – da je "glinena posuda" (2 Kor 4, 7) u koju Bog stavlja bogatstvo i moć svoje milosti. U tome trenutku snažne kontemplativne molitve, sveti Pavao jasno shvaća na koji način prihvatiti i živjeti svaki događaj, prije svega trpljenje, teškoću, progon: u trenutku u kojem se osjeća vlastitu slabost, očituje se Božja snaga, koji ne napušta, ne ostavlja nas same, već postaje potpora i snaga. Sigurno da bi Pavao radije da ga se oslobodi tog "trna", toga trpljenja; ali Bog kaže: "Ne, to ti je potrebno. Imat ćeš dovoljno milosti da ustraješ i činiš ono što se mora činiti". To vrijedi i za nas. Gospodin nas ne oslobađa od zala, već nam pomaže sazrijevati u trpljenjima, u teškoćama, u progonima. Vjera nam, dakle, kaže da, ako ostanemo u Bogu, "ako se naš vanjski čovjek i raspada, nutarnji se iz dana u dan obnavlja, sazrijeva iz dana u dan upravo u kušnjama" (usp. r. 16). Apostol kršćanima u Korintu, a i nama, poručuje da "ova malenkost naše časovite nevolje donosi nam obilato, sve obilatije, breme vječne slave" (r. 17). Zapravo, ljudski govoreći, teret nevolja nije bio lak, bio je štoviše pretežak, ali u usporedbi s Božjom ljubavlju, s onim što za sobom povlači činjenica da nas Bog ljubi izgleda lak, znajući da će slava biti neizmjereno veća. Dakle, u mjeri u kojoj raste naše sjedinjene s Gospodinom i jača naša molitva, i mi dolazimo do onoga što je bitno i shvaćamo da se Božje kraljevstvo ne gradi snagom naših sredstava, naših kreposti, naših sposobnosti, već Bog izvodi čudesu upravo po našoj slabosti, našoj nedoraslosti za tu službu. Moramo, dakle, imati poniznosti da se ne uzdamo jednostavno u nas same, već da radimo, uz Gospodinovu pomoć, u vinogradu Gospodnjem, uzdajući se u njega poput "krhkih posuda".

Sveti Pavao govori o dvije posebne objave koje su stubokom promijenile njegov život. Prva je – kao što znamo – potresno pitanje na putu za Damask: "Savle, Savle, zašto me progoniš?" (Dj 9, 4), pitanje koje ga je navelo da otkrije i susretne živog i prisutnog Krista, da čuje njegov poziv da bude apostol evanđelja. Druga su riječi koje mu je Gospodin uputio u iskustvu kontemplativne

molitve o kojoj razmišljamo: "Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje". Samo vjera, pouzdanje u Gospodinovo djelovanje, u dobrotu Boga koji nas ne napušta, je jamstvo da to što radimo nije uzalud. Tako je Gospodinova milost bila snaga koja je pratila Pavla u golemim naporima koje je poduzimao za širenje evanđelje i njegovo srce je ušlo u Kristovo srce, postavši kadro voditi druge prema onome koji je umro i uskrsno za nas.

U molitvi mi, dakle, otvaramo svoje srce Gospodinu da on dođe i nastani se u našoj slabosti, pretvarajući je u snagu za evanđelje. Grčka riječ kojom Pavao opisuje to Gospodinovo prebivanje u njegovoj ljudskoj krhkosti je bogata značenjem; on koristi izraz episkenoos, koji bismo mogli prevesti kao "podići svoj šator". Gospodin nastavlja postavljati svoj šator u nas, među nama: to je otajstvo utjelovljenja. Sama Božja riječ, koja je došla da boravi u našem čovječstvu, želi prebivati u nama, razapeti u nama svoj šator, da prosvijetli i preobrazi naš život i svijet.

Snažna kontemplacija Boga koju je iskusio sveti Pavao podsjeća na onu koju su doživjeli učenici na gori Tabor, kada, vidjevši preobražena Krista obasjana svjetlom, Petar mu reče: "Gospodine, dobro nam je ovdje biti. Ako hoćeš, načinit ću ovdje tri sjenice, tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu" (Mk 9, 5). "Nije znao što govori" jer su bili prestrašeni, dodaje sveti Marko (r. 6). Promatrati Gospodina je, istodobno, očaravajuće i zastrašujuće: očaravajuće jer nas on privlači sebi i nosi naše srce prema gore, prema svojim visinama gdje osjećamo mir, ljepotu njegove ljubavi; zastrašujuće jer razotkriva našu ljudsku slabost, našu neprikladnost, koliko je teško svladati Zloga koji nam postavlja zamke u životu, onaj trn zaboden također u našem tijelu. U molitvi, u svakodnevnom razmatranju Gospodina, mi primamo snagu Božje ljubavi i osjećamo da su istinite riječi koje sveti Pavao upućuje rimskim kršćanima, kojima je napisao: "Uvjeren sam, doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje, koja je u Kristu Isusu, Gospodinu našem" (Rim 8, 38-39).

U svijetu u kojem smo u opasnosti da se uzdamo isključivo u djelotvornost i snagu ljudskih sredstava, u tome svijetu smo pozvani ponovno otkriti i svjedočiti snagu Boga koja se saopćava u molitvi, kojom svakog dana sve više suobličavamo svoj život Kristovom, koji – kao što kaže Pavao – "razapet bi zbog slabosti, ali živi snagom Božjom. I mi smo, istina, slabi u njemu. ali ćemo se snagom Božjom s njim pokazati živima prema vani" (2 Kor 13, 4).

Dragi prijatelji, u prošlom je stoljeću Albert Schweitzer, protestantski teolog dobitnik Nobelove nagrade za mir, rekao da je "Pavao mistik i ništa drugo do mistik", to jest čovjek istinski zaljubljen u Krista i tako duboko sjedinjen s njim da može reći: Krist živi u meni. Mistika svetog Pavla ne temelji se samo na izvanrednim događajima koje je doživio, već također na svakodnevnom i snažnom odnosu s Gospodinom koji ga je uvijek podupirao svojom milošću. Mistika ga nije udaljila od stvarnosti, naprotiv dala mu je snagu da svakoga dana živi za Krista i da izgrađuje Crkvu sve do nakraj tada poznatog svijeta. Sjedinjenje s Bogom ne udaljava ga od svijeta, već mu daje snage da ostane stvarno u svijetu, da čini ono što se mora činiti u svijetu. I u našem molitvenom životu možemo, dakle, imati osobito snažne trenutke u kojima, možda, osjećamo živu Gospodinovu prisutnost, ali je važna ustrajnost, stalnost, vjernost tome odnosu s Bogom, osobito

u situacijama suhoće, teškoće, trpljenja, prividne Božje odsutnosti. Samo ako smo zahvaćeni Kristovom ljubavlju, bit ćemo kadri poput Pavla boriti se sa svim protivštinama, uvjereni da možemo sve u onome koji nam daje snagu (usp. Fil 4, 13). Zato, što više dajemo prostora molitvi, to više ćemo uviđati da se naš život preobražava i da nas kroz njega nosi konkretna snaga Božje ljubavi. Tako je bilo, primjerice, s blaženom Majkom Terezijom iz Kolkate, koja je u razmatranju Isusa i upravo u razdobljima dugotrajne suhoće nalazila duboki razlog i nevjerojatnu snagu da ga prepoznaje u siromašnima i napuštenima, usprkos svom krhkom stasu. Razmatranje Krista u našem životu ne udaljava nas – kao što sam već rekao – od stvarnosti, već nas još više čini dionicima ljudskih zbivanja, jer Gospodin, privlačeći nas k sebi u molitvi, omogućuje nam da budemo prisutni i bližnji svakom bratu u njegovoj ljubavi. Hvala!

© Copyright 2012 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana